

Compra verda i paper: l'administració pública com a referent

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

30/03/2006

La Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat (<http://www.diba.cat/xarxasost/cat/index.asp>), ha iniciat un cicle de jornades amb el títol 'Compra pública verda i Ecoproductes' que, al llarg dels dos propers mesos, anirà tractant de forma específica diversos productes i serveis com l'ofimàtica, la fusta o la neteja. La primera jornada ha estat dedicada a la compra de paper reciclat i productes de papereria i ha reunit un centenar de persones a l'edifici del Vagó de la **Diputació de Barcelona** (<http://www.diba.cat>).

La presidenta de la Xarxa, Núria Buenaventura, ha obert l'acte recordant als assistents que 'les compres de les administracions públiques suposen el 16% del PNB de la Unió Europea'. Donada aquesta circumstància, la influència sobre el mercat de l'actitud que prengui l'administració en aquest sentit pot ser determinant a l'hora de promoure una compra més responsable amb el medi i la sostenibilitat. A banda del pes de la compra pública, Núria Buenaventura ha subratllar un altre factor a tenir en compte: 'hi ha un paper exemplificador envers la ciutadania per part de l'administració'. Tot seguit dues integrants de la consultoria Ecoinstitut Barcelona han explicat aspectes tècnics i legals entorn del paper i la seva adquisició. L'acte ha acabat amb la divulgació l'experiència concreta de Badalona en aquest camp, explicada per una representant del consistori.

Impacte ambiental del paper

Ana Alcantud d'Ecoinstitut, ha posat damunt la taula algunes dades globals sobre l'origen del paper, per exemple que la seva producció se situa en el cinquè lloc en el rànking mundial de consum industrial d'energia. El paper ve de la cel·lulosa, que pot procedir de fibra verge vegetal o bé de fibra recuperada, és a dir de paper ja utilitzat. El primer problema ambiental del sistema de producció vigent són les grans plantacions forestals d'espècies de creixement ràpid que normalment tendeixen a substituir els boscos autòctons per espècies forànies, alterant els ecosistemes locals. Si bé es pot obtenir paper de diversos vegetals, la major part ve de la fusta, pel seu alt contingut en cel·lulosa. Actualment algunes acreditacions i segells certifiquen que la fusta amb la qual s'ha fabricat un paper determinat ve d'unitats forestals sostenibles on s'empren espècies autòctones, es diversifiquen les espècies, i conviuen exemplars d'edats diferents. La cel·lulosa del paper es pot tornar a utilitzar però no de forma indefinida ja que en el procés perd qualitat i per recuperar-la necessita barrejar-se amb una part de fibra verge - com a màxim un 10% - Ana Alcantud ha assenyalat que 'a Espanya hi ha una indústria de l'embalatge de les més importants d'Europa, que funciona amb molt de paper reciclat, però ha d'importar-ne perquè els índexs de recuperació del paper són molt baixos'. Hi ha grans diferències, pel que fa al consum de recursos, entre fabricar paper reciclat o paper nou. Per cada tona de paper blanc -nou- calen 14 arbres ó 1.200 kg; 100.000 litres d'aigua i 5.900 Kw/h d'energia. En canvi per la mateixa unitat de paper reciclat calen 1.100 kg de paper recuperat; 15.000 litres d'aigua i 2.700 Kw/h. A banda d'això, hi ha la qüestió de l'ús del clor, substància que es fa servir per blanquejar la pasta de paper i que genera -tant ell mateix com els seus derivats- organoclorats, que són tòxics i bioacumulatius, és a dir, no assimilables en els cicles naturals de descomposició. Per saber si un paper està fabricat amb clor o derivats cal atendre al segell que ho certifica. Però, com ha apuntat Ana Alcantud, 'cal anar més enllà i conèixer les característiques de les certificacions ambientals'. Segons Alcantud, 'cal que els criteris siguin públics clars, consisos, aplicables i verificables'. Al fil d'aquesta qüestió, ha recordat que avui en dia la deslocalització afavoreix que algunes empreses europees produeixin paper en fàbriques d'Amèrica Llatina o el sud-est asiàtic, 'on els estàndards ambientals o són més baixos o no es contemplen'. Tot seguit, ha presentat unes dades, que ja no sorprenen, però que haurien de moure a la reflexió a tothom.

Es tractava d'un gràfic on es veia una clara correlació entre la implantació de les noves tecnologies de la informació i el creixent consum de paper a nivell mundial. Com ha assenyalat Ana Alcantud, 'la culpa no és de la tecnologia sinó de l'ús que en fem'. De fet, les eines per racionalitzar aquest consum estan al nostre abast. **Criteris de compra i marc legal** Després d'aquest primer bloc dedicat a la conscienciació, la jornada ha prosseguit amb l'explicació dels principals criteris de compra i del marc legal. Pel que fa al primer tema, Ana Alcantud ha dit que aquests criteris estan 'en funció de l'ús, el destí i les necessitats de conservació'. Tenint en compte la finalitat, es pot escollir el paper adequat, la informació del qual vindrà proporcionada per les diferents certificacions -com per exemple la coneguda com l'Angel Blau- on se n'especifiquen les característiques. Per exemple, el paper per a ser conservat molt de temps no pot tenir un pH àcid sinó neutre ja que, si no és el cas, escurça la seva vida. És important remarcar que la permanència del paper està vinculada a aquest factor i no tant al fet de si la fibra és verge o reciclada. La tria correcta permet donar a cada paper la millor funcionalitat en el seu ús concret i alhora aconseguir els millors objectius ambientals. Bettina Schaeffer ha parlat a continuació dels aspectes juridico-polítics. S'ha referit en primer lloc al marc internacional amb les diverses iniciatives de compra verda promogudes per la [Xarxa de governs locals per la sostenibilitat ICLEI](http://www.iclei.org/) (<http://www.iclei.org/>). Després ha descrit el marc europeu on hi ha, d'una banda, jurisprudència dels tribunals que avalen el fet que una administració introdueixi criteris ambientals en la compra pública i, de l'altra, unes noves directives de la Comissió -des del mes d'abril de 2004 en la mateixa línia, que s'hauran d'adaptar a les legislacions estatals. El marc jurídic per tant cada vegada afavorirà més la introducció dels criteris ambientals ja sigui en la modalitat del concurs públic, el procediment negociat o la compra directa. Així, per exemple, les noves directives assenyalen, per exemple, que les condicions ambientals que es triïn hauran d'estar clarament descrites en els plecs dels concursos. Cal establir-les també en l'objecte del contracte, en les especificacions tècniques amb tot detall i explicant les característiques exactes del tipus de paper, i valorar-ho en els criteris d'adjudicació amb una puntuació determinada tot demanant als concursants la documentació acreditativa corresponent. A un nivell molt més pràctic i divulgatiu, la Unió Europea ha publicat un manual amb el títol de [Buying Green](http://europa.eu.int/comm/environment/gpp/pdf/int.pdf) (<http://europa.eu.int/comm/environment/gpp/pdf/int.pdf>) que és una autèntica guia sobre com organitzar i desenvolupar la compra verda. **El cas de Badalona** Les exposicions de la jornada han acabat amb l'experiència de la ciutat de Badalona en compra verda pública, explicada per Carme Martínez directora de l'Àmbit de Medi Ambient i Sostenibilitat d'aquest consistori. L'interès del cas de Badalona radica en el procés pel qual s'ha arribat avui en dia a disposar d'un decret -en vigor des del 2003- que regula la compra pública amb criteris ambientals, així com una comissió encarregada de fer-ne el desplegament i el seguiment a l'àmbit municipal. Tot va partir d'un Ple del 1992 en el qual es va aprovar per unanimitat l'ús de paper reciclat; l'experiència es va basar més en la voluntat que els mitjans i per aquest motiu no va acabar de reeixir en aquell moment. Va ser el 2001 quan l'Àmbit de Medi Ambient i Sostenibilitat va començar a introduir els criteris ambientals en alguns plecs de manteniment dels espais verds. Després es va fer una valoració i una diagnosi que va permetre identificar quins productes i serveis podrien ser tinguts en compte per a la compra verda però també, com ha destacat Carme Martínez, 'per veure quines eren les dificultats com, per exemple, el fet que existia una certa dispersió a l'hora de comprar materials i cada departament tenia les seves pròpies necessitats'. En el cas badaloní, Medi Ambient va assumir el lideratge en el procés però curiosament, com a àmbit de govern, no té una gran capacitat de compra. Carme Martínez ha assenyalat la concurrència de quatre factors per aconseguir els objectius: complicitats i compromís polític, d'una banda i implicació dels treballadors i informació, de l'altra.

Share 0

Tuit

(<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/compra-verda-i-paper-ladministracio-publica-com-a-referent-0>)

(<https://www.sostenible.cat/print/noticia/compra-verda-i-paper-ladministracio-publica-com-a-referent-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

<http://www.diba.cat>

[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>

<http://www.twitter.com/xarxasost>

<http://youtube.com/xarxasost>

[\(rss.xml\)](#)